

[Fuglsang.]

kunne eller ville finde sig i, at vesttysk og til dels fransk monopolkapital manøvrerede det ud af Europas fastland. Den pludselighed, hvormed England var i stand til at føre Stockholmmødet til et vist resultat, skulle i praksis vise verden, ikke mindst Vesttyskland og Frankrig, men også vaklende smålande som vort, at den britiske løve endnu har tænder, og at den agter at bide fra sig.

Endnu en gang bekræfter livet, at det marxistiske syn så langt fra at være forældet stadig har ret også deri, at kapitalismens modsætninger er alt for stærke til, at der kan skabes en varig enhed af kapitalistiske stater blot på det grundlag, at de har et fælles syn på de kapitalistiske ejendomsforhold. Netop disse betyder tværtimod, at et virkeligt samarbejde mellem staterne til gensidig fordel simpelt hen strider mod samfundsformens natur, som bygger på fri konkurrence, på en kamp, hvor den stærke sejrer, hvor han dikterer og udnytter den svagere part.

Det kan måske være bittert at erkende for dem, som har talt så mange og store ord om Europas enhed og NATOs ubrydelige sammenhold. For os andre har det været belærende, omend lidet opbyggeligt, at følge den internationale debat omkring markedsplanerne, fordi denne viser, hvor lidt de NATO-propagandister, der hævder, at vi skal være rede til at dø for hinanden, forstår og formår, når det gælder om at finde vejen til at arbejde og leve sammen. Vi for vor part har tidligere her i salen udtrykt vor modvilje mod økonomiske såvel som militære blokdannelser, hvad enten disse omfatter den halvdel af Europa, som udgøres af de 17 OEBC-lande, eller de to fjerdedele heraf, der nu er til debat, fordi de alle vil være i strid med vort lands nationale interesser. Vi forstår videre, at det må være bittert at erkende, at det, vi står over for, er ikke alene det store frihandelsområdes fallit, men faktisk et ret afgørende nederlag for Europatanken, og det samme gælder med hensyn til planerne om en nordisk toldunion.

Jeg vil gerne i denne forbindelse i klarhedens interesse stille et spørgsmål. Der er forlydender fremme om, at England under forhandlingernes gang har krævet, at de

nordiske planer skulle likvideres. Er dette rigtigt? Jeg mener, det ville være ret interessant at få et svar på dette spørgsmål, fordi det i bekræftende fald måske kunne spare os for en del hjernesvind.

Der er også her i dag fra tilhængere af både det ene og det andet område udtalt velmenende håb om, at intet af disse områder skulle udgøre et mål i sig selv, men at de skulle være led i en større samling, og der har endda været udtalt ønske om, at vi skulle spille en særlig rolle som brobyggere her. Jeg er bange for, at dette vil være at hengive sig til farlige drømme. Herom vidner også afvisningen i Saltsjöbaden af vore følelser i den retning. Det, vi står over for — og det lægges der især fra engelsk og fransk side ikke skjul på — er handelskrig, og vel at mærke handelskrig mellem førende NATO-stater. Det er endnu en gang kampen mellem det sejrende England og den genopstandne aggressive tyske monopolkapitalisme. Det er, uden at jeg vil male nogen grim person på væggen, netop det grundlag, som gjorde disse to stater til hovedmodstandere i to verdenskrige.

Jeg tror, det er rigtigt og nødvendigt at gøre sig disse ting klart. Det understreger baggrunden for det valg, vi skal træffe, og for det, det ærede medlem hr. Erik Eriksen i sit bidrag til Landbrugsrådets jubilæumsskrift kalder det største problem, Danmark har stået over for i århundreder. Især hvis vi skal følge venstres krav om tilslutning til fællesmarkedet — et krav, der i dag synes mindre kategorisk end tidligere — betyder det, at vi tager et skridt, der i så høj grad griber ind i vor nationale suverænitet, at det går langt ud over, hvad der ifølge grundloven kan afgøres ved en almindelig folketingsvedtagelse. I samme jubilæumshæfte citeres for øvrigt, at det tidligere medlem af landstinget H. Hauch under besættelsesårene skulle have sagt, at vi herhjemme ikke sælger Danmarks selvstændighed for en højere smørpris. Men tilslutningen til fællesmarkedet betyder, at vi i høj grad sætter Danmarks selvstændighed på spil og underordner os et slags overstatligt system i Europa. Dertil kommer, at et sådant skridt vil medføre dybtgående indre vanskeligheder, for spørgsmålet bliver da også, hvem der skal betale.